

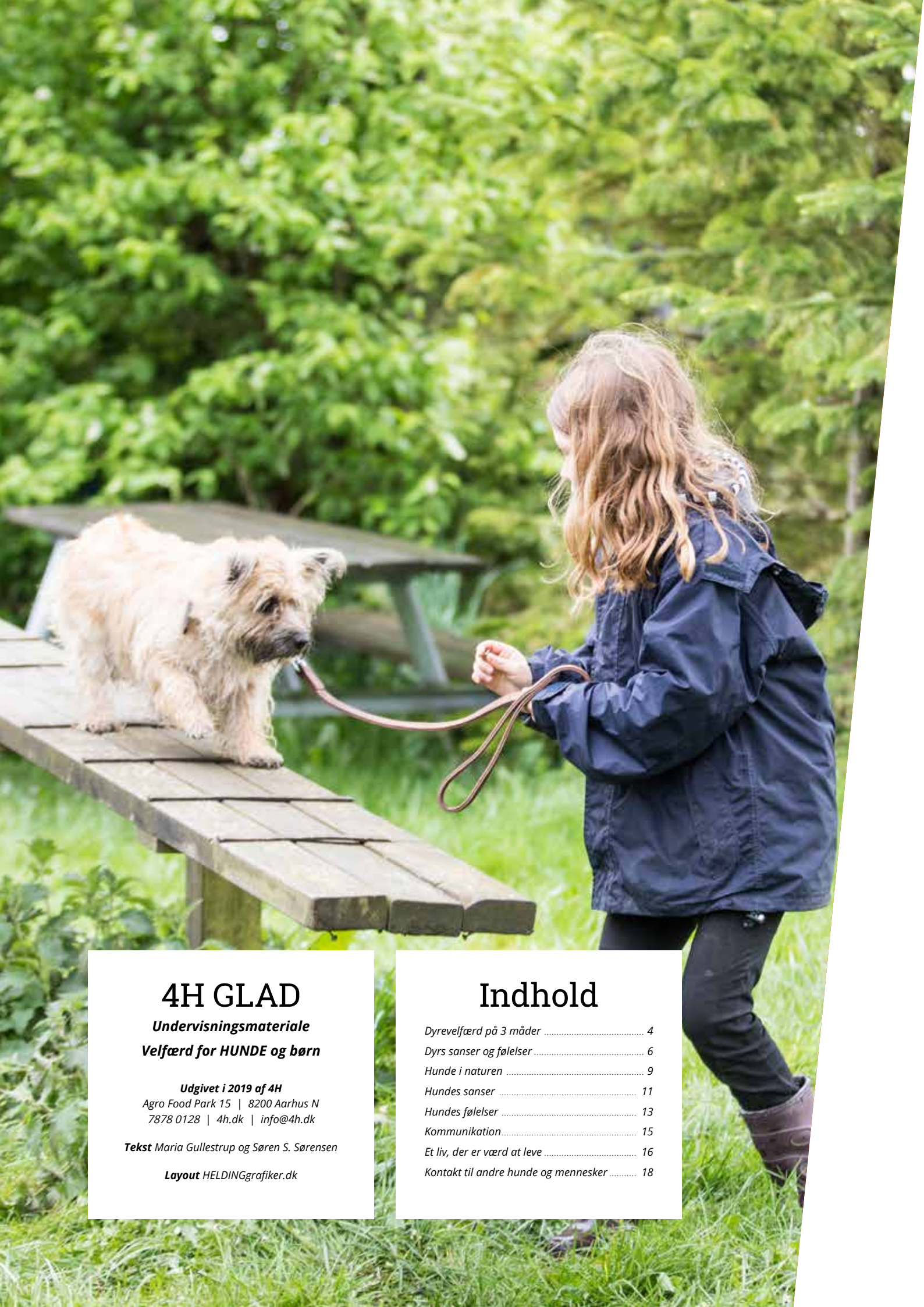
4H GLAD Velfærd for HUNDE og børn

Elevmateriale

4H

4H GLAD

**Undervisningsmateriale
Velfærd for HUNDE og børn**

Udgivet i 2019 af 4H
Agro Food Park 15 | 8200 Aarhus N
7878 0128 | 4h.dk | info@4h.dk

Tekst Maria Gullestrup og Søren S. Sørensen

Layout HELDINGgrafiker.dk

Indhold

Dyrevelfærd på 3 måder	4
Dyrs sanser og følelser	6
Hunde i naturen	9
Hundes sanser	11
Hundes følelser	13
Kommunikation	15
Et liv, der er værd at leve	16
Kontakt til andre hunde og mennesker	18

Indledning

For at give dine kæledyr et liv, der er værd at leve, skal du kende til det liv, de lever i naturen. Er det byttedyr eller rovdyr, hvordan ser det ud, der hvor de lever, hvad spiser de og lever de alene eller sammen med andre?

I dette hæfte lære du at forstå dyrene, så du kan give dem det bedste liv. Det gør du ved at give dem

- Et godt sted at være
- Nogle at være sammen med
- Opgaver de skal løse
- Foder på den rigtige måde

I dette hæfte skal du lære om hunde.

Dyreværnsloven

Der er en lov, siger at du skal behandle dine kæledyr godt og ikke må gøre dem ondt med vilje. Den siger også, at du skal lære at passe dem på den måde, der giver dem bedst dyrevelfærd.

Dyrevelfærd på 3 måder

Dyrevelfærd er alle de ting, som der står i indledningen, men alligevel er der flere måder at se det på. Nogle mener at dyrene er mindre værd end mennesker. Nogle mener de er lige med mennesker og nogle mener de er mere værd end mennesker.

I 4H mener vi, at dyrene skal have det så godt som muligt og at du kan gøre meget for at dine kæledyr får det rigtig godt.

Sundhed

Hvis dyrene er sunde og ikke er syge. Hvis de kan tage på i vægt, lægger æg, giver mælk og får unger, har de god velfærd.

Som i naturen

Dyrene skal leve så tæt på den måde de er i naturen. Det giver sig selv, at fisk skal have vand, for at kunne leve, men det er også vigtigt, at fugle får mulighed for at flyve, kaniner får mulighed for at grave og heste får mulighed for at løbe. De skal have andre dyr at være sammen med og deres bolig skal ligne naturen mest muligt.

Følelser

Dyrene skal have gode oplevelser og de skal føle det godt at være kæledyr. Du kan jo ikke spørge dem om, hvordan de har det, men i dette hæfte lærer du, hvordan du kan se på dem om de har det godt.

Det er ikke enten eller!

Men det er ikke sådan, at man enten tror på det ene eller det andet. De fleste mener, at alle tre ting er vigtige for at dyrene har det godt. Dette hæfte følger efter kørekort til kæledyr og beskriver, hvordan du kan se på dine kæledyr om de har det godt og hvordan du kan give dem det bedste liv.

Elevspørgsmål

- 1 Er det vigtigt, at dyrene har det godt? Hvorfor?
- 2 Hvordan skal man sørge for at dyrene har det godt?
- 3 Er det i orden at spise dyr?
- 4 Er det i orden at holde dyr som kæledyr?
- 5 Er det i orden at ride på heste?
- 6 Er det i orden at holde en hund i snor?
- 7 Er det i orden af en kat kun er indendørs?
- 8 Er det i orden at holde kaniner, marsvin og fugle i bur?
- 9 Hvilken tilgang synes du er vigtigst?
- 10 Hvordan ser man på et dyr, om det er sundt og rask?
- 11 Hvordan ved man, om dyrene lever naturligt?
- 12 Hvordan tror du, at man ser på et dyr, om det er glad?
- 13 Giv eksempler på dyr du har mødt, der har været glade?
- 14 Giv eksempler på dyr, du kender til, der har levet et naturligt liv?

Dyrs sanser og følelser

Både dyr og mennesker oplever verden gennem deres sanser: syn, hørelse, lugte- og føle- og smagssansen. Men dyrene er forskellige. Nogle er gode til at lugte andre er gode til at se og nogle er rigtig gode til flere ting. For at forstå dyrene skal du vide, hvordan de oplever verden og deres følelser er indrettet.

Darwin og hvorfor dyrene har følelser

Naturforskeren Charles Darwin, der levede for 150 år siden, er kendt for at have fundet ud af en masse om dyr. Han har fundet ud af, at alle dyr, der lever på jorden, har de samme forfædre, men at de har udviklet og tilpasset sig deres omgivelser. De arter, der har været bedst til at tilpasse sig, har overlevet. Der er opstået bytte- og rovdyr. De rovdyr, der er bedst til at fange byttedyr overlever, og de byttedyr, der er bedst til at undgå at blive spist og til at finde mad overlever.

Det har taget mange millioner år. Dyrene har også udviklet deres sanser. Det er deres øjne, ører og næser, de bruger til at opleve verden, mens det er deres følelser, der styrer, hvad de gør. Følelserne hjælper dyrene med at træffe beslutninger, så de kan leve. Der findes både positive og negative følelser.

Positive følelser

De positive følelser gør dyrene glade. Det er følelser som nysgerrighed og velbehag.

Nysgerrighed

Dyrene er nysgerrige for at finde boliger, mad og mager. Men nysgerrige dyr skal også være forsigtige, så de ikke bliver spist eller kommer til skade.

Nysgerrighed foregår i trin. Når dyrene har fundet noget nyt er de først meget forsigtige, men de bliver hurtigt mere modige. Når de er helt tæt på tingen, vil de prøve om den kan spises eller bruges som skjul eller noget andet. Hvis den ikke kan bruges, gider de ikke se mere på den.

Velbehag

Dyrene oplever velbehag, når de er trygge og mætte og opholder sig i deres bolig. De fleste dyr er også glade, når de er sammen med andre dyr. Når de er unger, kan de lege med hinanden.

Negative følelser

Negative følelser som frygt skal få dyrene til at passe på ikke at blive spist. Det kan også være at de bliver aggressive på hinanden, hvis de skal kæmpe om mad og gode steder at bo.

Frygt

Frygt er når dyrene bliver bange for en ting eller et rovdyr. En ubehagelig følelse af at være truet, og at der vil ske noget ubehageligt. Frygt kan være medfødt som f.eks. at være bange for mørke eller højder. Frygt kan også være noget dyrene har lært, hvis de har haft en dårlig oplevelse. Frygt skal få dyrene til at gå væk fra det, der truer dem.

Aggression

Dyrene kan blive aggressive, hvis der ikke er mad nok eller hvis de ikke har plads nok. De kan også blive aggressive, hvis de bliver bange eller der er noget, der gør ondt på dem.

Nysgerrighed foregår i trin

Opmærksomhed

Vurdering

Tilnærmelse

Undersøgelse

Kan det bruges?

Hvad skal du bruge din viden om sanser og følelser til?

Når du ved noget om dyrenes sanser og følelser kan du bedre give dem et godt liv. Du kan jo ikke spørge dem, om de har det godt, men du kan se på, hvordan de opfører sig. Når du ved, hvordan dyrene i naturen opfører sig, kan du gøre nogle ting, så dine kæledyr også får det godt.

Elevspørgsmål

- 15 Hvorfor er det vigtigt at vide noget om dyrs følelser?
- 16 Kan vi bruge det til bedre at forstå dem?
- 17 Kan vi bruge det, når vi skal håndtere dem?
- 18 Kan vi bruge det, når vi skal lave gode bur- og opholdsvilkår for dem?
- 19 Hvor mange negative og positive følelser, kan i komme i tanke om?
- 20 Hvilke af de følelser, tror I at dyrene har?
- 21 Hvad gør dyr bange?
- 22 Hvordan viser dyrene at de er bange?
- 23 Hvad gør dyr glade?
- 24 Hvordan viser dyrene, at de er glade?
- 25 Hvad er forskel på angst, panik og fobi?
- 26 Kender du følelserne?
- 27 Kan du huske at du har set dyr med de følelser?
- 28 Hvordan reagerede de?
- 29 Har du set aggressive dyr?
- 30 Har dyrene det godt, når de er bange eller aggressive?

Hunde i naturen

Hunde er i gruppe med ulve, ræve og sjakaler. De er dog i tættest familie med ulve. Hunde er dog forskellige fra ulve ved at leve sammen med mennesker. Hunde har i rigtig mange år været sammen med mennesker og er blevet formet til de hunde, vi ser i dag. Hunde er avlet i mange forskellige størrelser i højden fra 10 til 100 cm og i vægt fra 100 g til 100 kg. Hunde bliver typisk omkring 10-13 år gamle. Jo mindre de er, jo ældre bliver de.

Døgnrytme og aktiviteter

Hunde spiser både planter og kød. De spiser, hvad de kan finde og jager mindre dyr som kaniner, mus og fugle. De kan også æde ådsler, plantedele og afføring fra planteædende dyr. Hunde spiser hele byttedyret såvel kød, skind og ben som bruske og marv. Hunde har ikke en fast døgnrytme, men tilpasser sig til de forhold, som de lever under. Hvis de får muligheden, vil de æde sig stopmætte for derefter at hvile til de igen bliver sultne.

Hunde er flokdyr. Der lever sammen og jager sammen. I flokken er der nogle hunde, der bestemmer over andre, men de vil sove på samme tid, de vil lege, jage og spise på samme tid.

Unger

Hunde kan få unger, når de er 6-12 måneder gamle. Hunde er drægtige i 2 måneder og får omkring 6 hvalpe pr. kuld. De tilbringer en stor del af deres tid sammen med deres hvalpe, og lærer dem flokken at kende, samt hvordan man går på jagt.

Elevspørgsmål

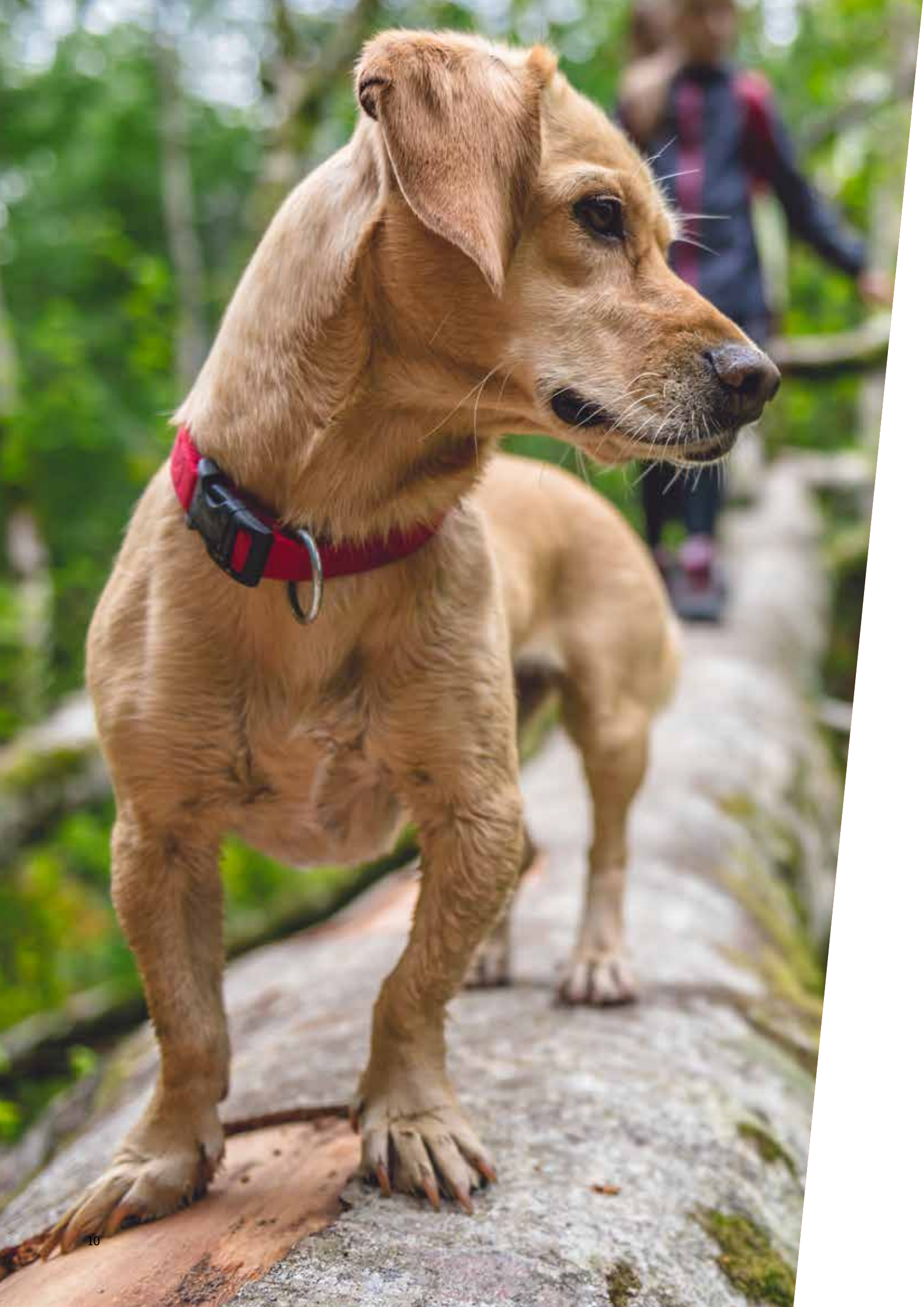
31 Hvor kommer hundene fra?

32 Lever hunde alene eller i en flok?

33 Hvad spiser hundene?

34 Hvor opholder hundene sig om dagen?

35 Hvor længe sover hundene i døgnet?

Hundes sanser

Hunde kan se, høre, smage, føle og lugte, men deres sanser er ikke magen til vores. Hunde kan ikke se lige så godt som mennesker, til gengæld er deres høre- og lugtesanser meget bedre end vores.

Syn

Hunde ser ikke så godt som mennesker. De ser ikke lige så skarpt. Men i skumring og dårligt lys ser de lidt bedre end mennesker, mens mennesker ser bedre end hunde i klart og skarpt lys.

Der er forskel på hvor godt de forskellige hunderaser ser og som hos mennesker, kan hunde miste noget af synet med alderen. Myndehunde er specielt avlet til at jage ved høj fart og har et rigtig godt syn.

Hørelse

Hundes næstbedste sans er høresansen. Hunde kan høre både højere og lavere toner og svagere lyde end mennesker. Med alderen er der dog mange hunde der mister noget af hørelsen. Oprindelige hunderacer med store ører har en bedre høresans end hunderacer med korte ører eller ører, der ligger ned.

Lugtesans

Hunden har en rigtig god lugtesans. De lugter mellem 1.000 og 10.000 gange så godt som mennesker. Hundes gode lugtesans bliver i stort omfang brugt til at hjælpe mennesker ved at opsnuse byttedyr, spore narke og finde forsvundne personer. Nogle hunderacer er avlet til at have en særlig god lugtesans bl.a. Blodhunde og mange racer af jagthunde.

Kortsnudedede hunderacer som bulldog og boxer har en dårligere lugtesans end andre hunderacer.

Smagssans

Hundes smagssans er ikke så veludviklet som menneskers. Hunde foretrækker at vælge, hvad de spiser ud fra lugten og sluger ofte maden uden at smage på det.

Følesans

Følesansen er vigtig for hunde. De er meget følsomme over det meste af kroppen. Hundemødre begynder at slikke, deres hvalpe kort efter fødslen. At blive slikket eller klappet er for hunde en vigtig måde at vise, at man tilhører samme flok.

Knurhår

Som flere andre dyrearter har hunde knurhår. Hunde bruger dem til at finde rundt med. Blinde hunde, der får klippet knurhårene af, har svært ved at finde rundt i deres omgivelser og støder ind i ting. Så snart knurhårene vokser frem, kan de finde rundt igen.

Elevspørgsmål

- 36 Hvad er hundenes bedste sanser?
- 37 Hvad skal du være særlig opmærksom på, når du omgås hunde?
- 38 Hvad er hunde ikke så gode til?

Hundes følelser

Nysgerrighed

Hunde er meget nysgerrige og vil undersøge nye ting de finder. De er mere direkte end byttedyr i deres måde at gøre det på. De vil snuse til ting for at finde spor fra andre hunde eller for at se om det kan spises. Mindre ting vil de hurtigt forsøge at skubbe til med snuden eller forpoterne. Større ting vil de gå rundt om og undersøge fra alle sider.

Velbehag

Heste, der føler sig godt tilpas, vil ofte stå eller ligge med afslappede ører, der vender udad, afslappede runde næsebor og en afslappet kæbe. Halen vil hænge let og blive brugt for at vifte fluer væk. Heste vil kun kunne slappe rigtigt af, når de er sammen i en flok, da de skiftes til at holde øje med rovdyr m.m.

Leg

Leg er et udtryk for velbehag og fylder meget i mange hundes liv. Selv om lysten til at lege er stærkest, når hundene er hvalpe, leger mange hunde gerne højt oppe i alderen.

Sociale lege

Hunde har en særlig måde at lægge op til leg på. De strækker forbenene, sænker forkroppen og logre med halen. Det er en opfordring til leg og bukket fortæller den anden hund, at det kommende angreb, er leg og ikke alvorligt ment. Hvalpene slås for sjov så snart de er store nok til andet end at kravle rundt. Hunde i flok, kan blive ved med denne form for leg hele livet.

Bevæge lege

Hunde elsker at løbe. Bevæge lege består som oftest i at løbe og springe, gerne to eller flere hunde sammen.

Objekt lege

Mange hunde kan bruge lang tid på at løbe rundt med noget i munden. Det kan være pinde de finder og tager med. Efter nogen tid vil de også forsøge at flænse og flå tingen i stykker. Flere hunde vil nogle gange have den samme ting og de kan se, hvem der er stærkest og kan trække den anden.

Frygt

Slev om hunde ikke er byttedyr er der alligevel nogle ting hunde kan blive bange for. De kan blive bange for ukendte lyde, fyrværkeri og skud. De kan også blive usikre, hvis deres flok opfører sig anderledes end normalt og hvis de bliver skældt ud.

Frygtsomme hunde kan pibe og krybe og/eller gemme sig.

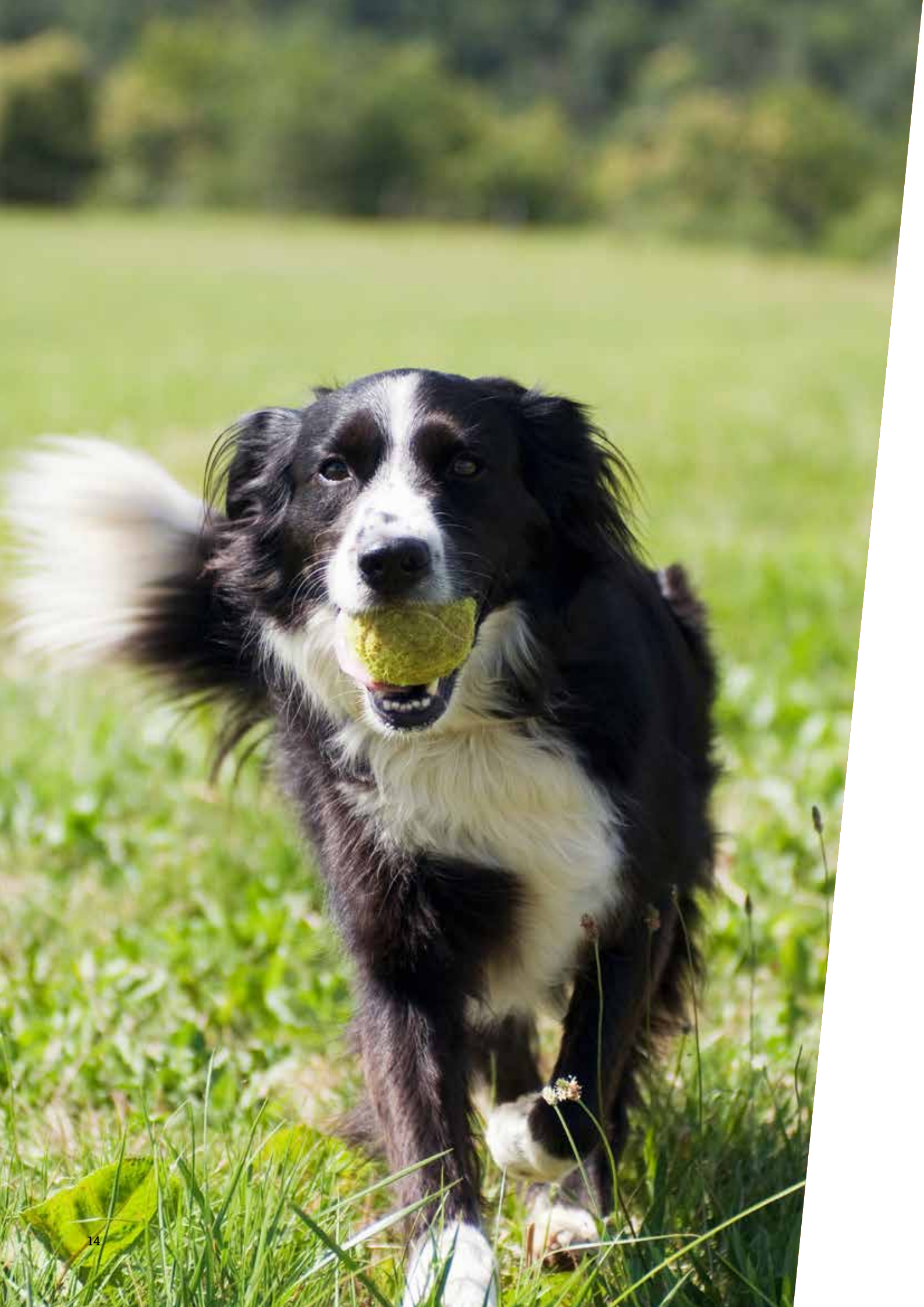
Aggression

Hunde kan blive aggressive, når de slås om mad. En aggressiv hund kan knurre, rejse børster, vise tænder og gø. De vil stå med stive ben og sænket hoved og kan snappe vredt i luften.

En bange hund, der er trængt op i en krog og ikke kan komme væk, kan også blive aggressiv og bide.

Elevspørgsmål

- 39 Kan hunde godt lide nye ting?
- 40 Hvad kan gøre hunde bange?
- 41 Hvordan reagerer hunde, når de er uenige om mad eller andet?
- 42 Hvad gør hunde for at få venner?

Kommunikation

Lyde

Der er forskel på hvor meget de enkelte hunde siger. Der er også forskelle mellem de enkelte racer på, hvor meget de knurrer, gøer, bjæffer, huler eller piber.

Knurren

Hunde knurrer når de vil signalere at nu er noget eller nogen ved at komme for tæt på. Enten fordi hundene har noget, de vil beholde for dem selv. Det kan f.eks. være mad eller deres hvalpe. Eller hvis de er bange for den eller det, der kommer tættere på.

Gø og bjæffen

Hunde kan gø og bjæffe på mange forskellige måder. De kan gø, når de vil have mad eller lege og de kan gø, når de er vrede eller for at advare flokken om en mulig fare. Nogle hunde har mange forskellige former for gøen og andre lyde. Vagthunde er opdrættet til at være vagtsomme og gø, når der kommer nogen. Politihunde er trænet til at gø på kommando for at virke farlige. Nogle hunde, der bruges til jagt, gøer, når de har færd af vildt.

Hylen

Spidshunde er kendt for sjældent at gø, men primært at hyle ligesom ulve.

Piben

Når hunde piber, er det ofte udtryk for at de er bange, men de kan også pibe, når de tigger om mad m.m.

Kropssprog

Hunde kan vise meget med deres kropssprog. De kan vise glæde ved at logre med halen og springe rundt.

Hunde, der bliver skældt ud vil vise frygt og utryghed ved at krybe sammen, stikke halen mellem benene og gøre sig små og de føler sig smidt ud af flokken.

Hunde kan med, deres kropssprog vise, om de vil ud, ved at løbe frem og tilbage mellem ejeren og døren. De kan vise, at de er sultne ved at sidde og kigge bedende på en.

Hunde viser sammenhold med deres flok ved at slikke hinanden. Da de betragter mennesker som en del af flokken, slikker de for at vise at vi tilhøre samme flok. De kan hoppe op ad mennesker eller krybe helt tæt ind til mennesker for at søge tryghed. Hunde kan også opfordre mennesker en til at komme med ved af puffe til dem med snuden.

Hundes forståelse af mennesker

På grund af at hundene har været sammen med mennesker i meget lang tid, er de gode til at se vores humør. Hunde er også gode til at se menneskers kropssprog og forstår mange af de ting vi gør. Er vi vrede eller kede af det, mærker de det.

Elevspørgsmål

43

Hvilke kropsdele bruger hunde til at kommunikere med?

44

Hvor mange forskellige lyde kan hunde sige?

45

Hvordan fortæller hunden, at den har været et bestemt sted?

Et liv, der er værd at leve

Når vi holder hunde som kæledyr er det vigtigt, at vi giver dem et godt sted at bo, sund mad og vand og at sikre at de er sunde og raske. Det er dog ikke nok. For at de skal have det godt, skal vi også tilbyde dem et liv, der er værd at leve. Et liv der giver dem mulighed for at være aktive, og at få positive oplevelser. Det kan man gøre gennem:

- Indretning af deres omgivelser
- Lade dem bruge deres sanser
- Kontakt til andre hunde og mennesker
- Give dem opgaver, så de skal bruge deres hjerne
- Giv dem et valg og kontrol med deres omgivelser

Indretning og berigelse

Hvad enten hundene er meget inde eller ude skal man give dem et område, hvor de kan være for dem selv og have følgende:

- Mulighed for ro
- Adgang til vand
- Adgang til foder
- Noget at lege med

Tryghed og ro

Det er vigtigt for hunde at have et sted, hvor der er ro og hvor de kan gå hen for at hvile uden at blive forstyrret. Samtidig vil hundene gerne være i nærheden af de mennesker de bor hos. Man kan give dem en kurv ved siden af sofaen i stuen, så de kan være tæt på.

Legetøj

Hunde vil gerne have forskellige ting at lege med. Nogle vil elske at have tennisbolde de kan bide i og hente, hvis du kaster dem. Andre vil gerne have reb eller andet de kan bære rundt med. Nogle foretrækker pivedyr, som siger noget, når de bider i dem. Du skal finde ud af, hvad de gerne vil lege med. Når de ikke gider mere, må du finde noget nyt til dem.

Fodring

Du kan give hundene mange gode oplevelser ved at give dem mad, der smager forskelligt. Giv også gerne hundene friske kødben og rå grøntsager, der minder om det de spiser i naturen. Hvis hundene skal være alene hjemme i længere tid, kan du også gemme mad rundt omkring både inde og ude. Hundene skal dermed bruge både tid på at finde det. Det er vigtigt at finde nye gemmesteder hele tiden, ellers vil de hurtigt lære, hvor det er.

TUNNEL AF HEGNSTRÅD OG STOF

- 1 m kloakrør $\varnothing$ 600 mm
- 75 m hegnstråd $\varnothing$ 3 mm
- 4x2 m firkantet stof
- Evt. 2 m lynlås

- Hvis posen let skal kunne tages af og vaskes, sys hver halvdel af lynlåsen fast i hver ende af stoffet.
- Herefter sys stoffet sammen langs de to lange sider, så det danner en pose med hul i begge ender.
- Den ene ende trækkes ud over kloakrøret.
- Enderne på hegnstråden bukkes rundt, så de ikke prikker hul i stoffet.
- Hegnstråden vikles uden på stoffet så tæt omkring røret som muligt. (se billede)
- Den løse ende af stoffet foldes ud over hegnstråden og enten lynes eller sys sammen med den anden ende.
- Nu kan tråden forsigtig fordeles i hele tunnellens længde og denne kan formes som du ønsker.

Elevspørgsmål

46 Hvor kan man holde hunde?

47 Hvad er vigtigst for hundene at have i deres opholdsområde?

48 Hvilke ting skal hundene kunne i deres opholdsområde?

49 Har du nogle gode ideer til naturlige ting, som hundene kan lege med?

50 Hvor mange steder kan hundene få mad?

51 Skal hundene have andet i deres område?

Kontakt til andre hunde og mennesker

Andre hunde

Selvom hunde ser mennesker som en del af deres flok, er det også godt for dem at møde andre hunde. De får brugt deres naturlige adfærd, når de skal hilse og kan lege med de andre hunde. Når du går tur med hundene, får de mulighed for at snuse til andre hundes mærker. Tag derfor hundene med forskellige steder og giv dem tid til at snuse og undersøge stederne.

Unger

Pleje af hvalpe er en naturlig del af hundenes liv. Det giver dem noget at beskæftige sig med og behagelige følelser. Hvis du har mulighed for at komme af med hvalpene, når de er gamle nok til at flytte hjemmefra, kan det være en god ide at lade hundene få unger.

Hunde og mennesker

Hundene vil gerne være sammen med deres flok (de mennesker de bor hos) så meget tid som muligt. Men for at de skal føle sig velkomne i flokken er det vigtigt at bond'e med hundene. Dette gøres ved at tale venligt til dem og kæle og nusse med dem. Hundene vil opfatte dette som om i tilhøre samme flok. Det er dog vigtigt, at det altid er menneskerne, der bestemmer, hvad flokken skal og hvornår det er tid til leg og samvær. Ellers kan hundene se sig selv som leder af flokken og dermed blive sværere at opdrage.

Hundene har i høj grad tilpasset sig menneskers liv. Mennesker har avlet hunde med forskellige evner. Disse evner er vigtige at kende til, når man vælger hunde og

når man skal give dem et godt liv. Hunde er avlet som jagt-, hyrde-, træk-, selskabs- og vagthunde. Man har også trænet hundene til rigtig mange ting, der kan hjælpe mennesker. Nogle eksempler er politi-, bombe-, narko-, spor-, rednings- og servicehunde.

Aktiviteter og stimulering af hjernen

Når du skal lave noget med hundene, er det vigtigt at se på, hvad hundene er blevet avlet til. Nogle hunde er meget aktive og kræver meget træning, mens andre kan klare sig med mindre. Nogle jagthunde er avlet til at skulle finde vildtet og følge det, mens andre skal hente det. Man bør derfor som vælge træning, der bruger de evner hundene er blevet avlet med.

Træning

Mange dyrearter kan kun trænes, ved at give dem ros, når de udføre den ønskede opgave rigtigt. Men hunde kan også forstå når du siger, hvis de gør noget forkert. Det kræver at man er meget bevidst om hvad man siger til dem og hvordan man siger det.

I nogle tilfælde kan det dog være en fordel at kunne rose hundene uden at skulle bruge stemmen. Her er clickertræning en god mulighed. Du lærer hundene, at det er lige så godt at få en belønning i form af et click, som det er at få en godbid. Du starter med at belønne dem med både godbidder og click samtidig, indtil de har lært meningen med click'et. Herefter kan du undlade godbiddet og kun bruge click'et. Du kan nu belønne hundene i det øjeblik de gør det rigtige. Når man træ-

Elevspørgsmål

52

Hvad skal man gøre, hvis ens hunde ikke vil kæles?

53

Hvordan kan man træne med sine hunde?

ner med hundene, skal man hele tiden sikre sig, at de stadig syntes det er en positiv oplevelse. Men hundene er vedholdende og man kan derfor træne med dem længere tid ad gangen end med så mange andre dyr.

Dressur

Alle hunde bør trænes, hvor de lære at sætte sig, at lægge sig, at blive og at komme på kommando. Dette sikre, at hundene aldrig er i tvivl om, hvem der er leder af flokken. Det er også nødvendigt for at træne mange af de andre ting man gerne vil lære dem.

Miljøtræning

Hunde bør også vænnes til at være blandt mange mennesker og på steder, hvor der er mange nye indtryk. Dette vil gøre dem mere rolige, når de er hjemme og de vil ikke så let blive bange for ting de ikke kender. Miljøtræning kan foregå i områder, hvor hundene ikke er vant til at komme. Områder hvor der enten er mange mennesker eller områder, hvor der er meget støj fra maskiner eller andet. Det er dog vigtigt ikke at gå for hurtigt frem.

Agilitybane

En god mulighed for alle hunde er at lave agility, hvor der er flere forskellige slags forhindringer. Dette vil kræve god træning, da hundene skal lære og huske flere forskellige ting. Det er derfor vigtigt at være tålmodig og tage én type forhindring ad gangen. Alle ting hundene kan springe over, kan anvendes til en agilitybane.

Man kan også bruge stoftunnellen og få hundene til at løbe igennem. Herudover kan man lave en lille vippe og et bræt men tynde lodrette pinde til slalom. Ellers er det kun fantasien, der sætter grænser. Det vigtigste er ikke at gøre forhindringerne for svære i starten.

Find godbidder

Hundes gode lugtesans kan bruges til at finde skjulte godbidder. Start med simple opgaver, så hundene forstår, hvad det går ud på. Start med at smide lidt godbidder lige foran hundene. Herefter kan de smides på et større areal på en græsplæne. Efterhånden kan man gøre det endnu svære, hvor hundene ikke har set at man har smidt godbidderne. Man kan også lære hundene at blive dirigeret i den rigtige retning med både håndbevægelser og lyde. Så skal de både bruge deres næse og holde øje med signalerne om hvilken retning de skal søge i. En anden mulighed er at gemme godbidder i beholdere, hvor de enten skal skubbe låget af eller løfte det med tænderne.

Apportering og servicehunde

Mange hunde vil elske at hente ting, også selvom de ikke er avlet til jagt. Dette kan bruges til at give hundene underholdning og god motion. Man kan lære dem at hente ting man har smidt i vandet ude ved stranden. På samme måde kan man træne dem til at hente eller finde ting hjemme i huset. Man kan træne dem til at åbne døre og til at tænde og slukke for lyset.

HELDIN Gøtteri.dk

Agro Food Park 15
8200 Aarhus N
7878 0128 | info@4h.dk
4h.dk